

YTRING

Telefon 77 62 35 52 - E-post: leser@nordlys.no

- Debattinnlegg skal normalt være signert med navn. Innsender må alltid oppgi fullt navn og adresse til redaksjonen, samt telefonnummer og eventuell e-postadresse.
- Maksimallengde på innlegg er 5000 tegn inkl. mellomrom. Legg gjerne ved portrettfoto.
- Skriv kort. Det øker sjansen for

- å få innlegget på trykk. Lange innlegg som har stått på trykk i andre aviser, blir ikke prioritert.
- Vi forbeholder oss retten til å forkorte og redigere innlegg, samt å lagre og utgi innlegg i elektronisk form.
- Innlegg honoreres ikke, og tilsendte manuskripter blir normalt ikke returnert.

Med to baser, på Ørlandet og Evenes, vil vi få en kostnadseffektiv og robust løsning, som også dekker Luftforsvarets krav og alle behov som Forsvarssjefen beskriver.

Evenes best i tobaseløsning

Av Pia Svensgaard, fylkesråd i Troms, Marianne Bremnes, ordfører i Harstad, Tore Nysæter, ordfører i Narvik og Jardar Jensen, ordfører i Evenes

Utredningene levner ingen tvil: Evenes, kampflybasen midt i Nordområdene, er klart best hvis Norge velger en tobaseløsning.

Med Evenes sikrer vi oss tilstrekkelig tilstedeværelse i Nordområdene – og får den beste løsningen militært, økonomisk og i forhold til kompetanse og miljø.

Plassering i by

De fagmilitære vurderingene konkluderer entydig med Ørlandet som alternativ for en enbaseløsning. Bodø blir – av utredere og Forsvarssjefen – parkert på grunn av vesentlig høyere kostnader og alle utfordringene som følger med en plassering i landsdelen nest største by.

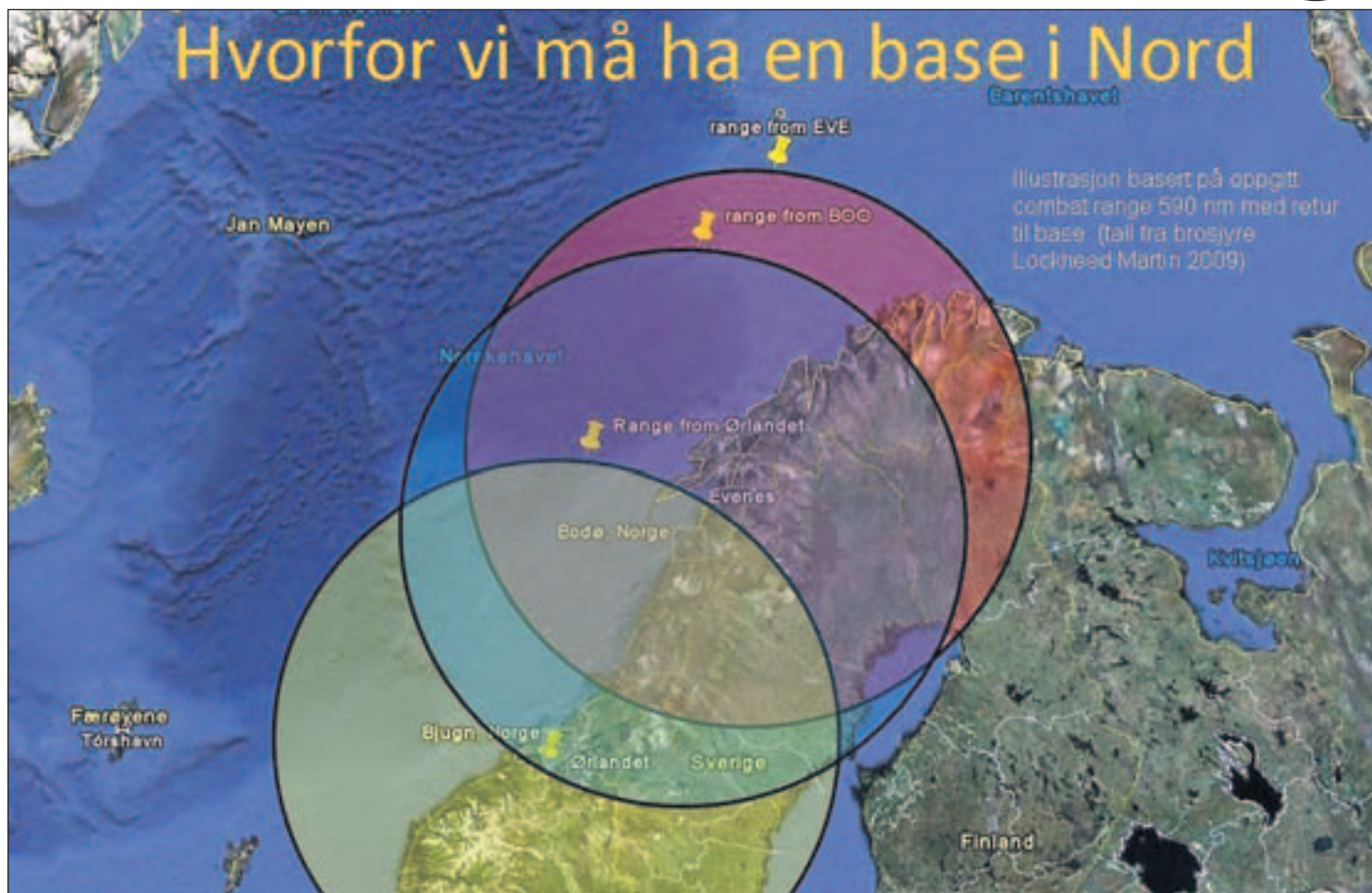
De samme utfordringene forfølger Bodø hvis man velger to kampflybaser.

Suverenitet

Samtidig er det et meget sterkt og økende behov for tydelige tilstedeværelse og konsekvent suverenitetshevdelse i nord.

Også for oss i Nord-Norge er det påkrevet å påpeke at lokalisering av Forsvarets nye kampfly F-35 ikke handler om sysselsetting. Dette dreier seg om forsvars- og sikkerhetspolitikk. Regjeringens nordområdestrategi slår fast at Norge skal opprettholde en konsekvent suverenitetshevdelse. Myndighetsutøvelse skal håndheves på en troverdig, konsekvent og forutsigbar måte.

Anskaffelsen av nye kampfly, som erstatter F-16, vil øke evnen til overvåking og hurtig reaksjon. Og da er nærvær i seg selv et mål, som regjeringen beskriver i Stortingsmelding nr. 7, *Visjon og virkemidler for nordområdene*.

Værforhold

I Forsvarssjefens langtidsmelding er det bare Ørlandet og Bodø som anses som kandidater som enebase for kampflyene. Innflygingsforholdene til Evenes blir omtalt som utfordrende ut fra noen stringente kriterier, selv om ny innflygingsteknologi kan løse disse problemene.

Samtidig er det fastslått at værforholdene, meteorologien, langt på vei oppveier ulempene som topografien skaper.

Vi er uenig i enbasevurderingen, men avfinner oss med den.

Alle fordelene

Og så konstaterer vi at en tobase-

løsning med Ørlandet er helt nødvendig – og at Evenes som en base nummer to representerer alle fordelene:

- Investeringene blir lavest. Ørlandet–Evenes er cirka én milliard kroner billigere enn enbaseløsningen Bodø. Og mer enn to milliarder billigere enn tobasealternativet Ørlandet–Bodø. Tidligere Nato-investeringer på Evenes, til sju–åtte milliarder kroner målt i dagens verdi, gjør stor nytte også i framtida.

- For miljø og støy er Evenes det klart mest robuste alternativet. Med sin tilbaketrukkne posisjon i forhold til boligområder er Evenes også et sikkert alternativ for alle framtidige

sikkerhetspolitiske scenarier – og ligger fordelaktig plassert i forhold til ammunisjons- og drivstofflager.

- Utviklings- og utvidelsesmulighetene er store, i fjell og oppe i dagen på land, uten store interessekonflikter.

- Samøvningsmulighetene er mange og store, opp mot Hæren, Marinen/Kystvakten og spesialstyrker. I denne regionen har norske og allierte styrker lang erfaring fra trening og øvelser.

- Plassert midt mellom to vekstkraftige byregioner som Harstad og Narvik ligger det godt til rette for rekruttering og utvikling av kompetanse. Dette er høgskolebyer

med spesielt sterke miljøer innen teknologi- og offshorenæringer, og tjenestetilbudet innen helse og andre sektorer er godt i disse regionene.

- Med en permanent base i Nord-Norge, og ut fra Evenes, kan alle aktuelle områder i nordområdene nås. Miljø- og ressurovervåking kan skje så godt og så effektivt som nordområdestrategien forutsetter.

Med to baser, på Ørlandet og Evenes, vil vi få en kostnadseffektiv og robust løsning, som også dekker Luftforsvarets krav og alle behov som Forsvarssjefen beskriver.

Det er ingen tvil!

Ubehagelig, men nødvendig anti-røykekampanje

Av Frode Jahren, generalsekretær i LHL

Helsedirektoratet tar sterke virkemidler i bruk i sin kampanje for å få folk til å stumpe røyken. Fæle bilder fra operasjoner og brutale fakta om tobakksskader serveres i beste sendetid på TV. Ubehagelig å se og høre, men likevel nødvendig.

Virkeligheten er mer brutal enn TV-bildene. 370.000 nordmenn har kols. I 2011 vil 1400 av disse dø av sykdommen. Hvert år dør drøye 4000 personer som følge av hjerte- og karsykdom forårsaket av røyking. I underkant av 3000 nye tilfeller av lungekreft oppdages årlig, og årlig dør rundt 2000 av sykdommen.

Møte med kolspasienter gjør inntrykk. Kols er en sykdom man gradvis blir dårligere av. Mange blir avhengig av oksygenapparatet fordi lungene ikke lenger fungerer. Sykdommen kan ikke helbredes, men røykeslutt og trening kan bremse sykdomsutviklingen. Mange lever hver dag med en virkelighet som er mer brutal enn TV-bildene.

Det er en nær sammenheng mellom røyking og alvorlig sykdom og død. Mange røykere liker å vise til en grandonkel eller bestemor som har røyket 30 sigaretter om dagen i 60 år og levde til han eller hun ble 80, men oddsene er små for at flertallet av røykere

er like heldige. Av alle risikofaktorer for kreft og hjerte- og karsykdommer er røyking den faktoren det er knyttet mest sikkerhet til.

Nesten halvparten av de mannlige storrykerne som røyker minst 25 sigaretter per dag, dør mellom 40 og 70 års alder. Til sammenligning lever 85 prosent av mannlige og 90 prosent av kvinnelige aldri-røykere ved 70 år. Det er liten tvil om at røyking er svært helseskadelig. Helsedirektoratets kampanje viser ikke en overdreven helserisiko. Dessverre viser den virkeligheten.

I Norge har blant annet røykeloven bidratt til en betydelig reduksjon av antallet røykere. I dag røyker cirka 20 prosent av befolkningen. Det er gledelig at tallene har gått ned, jevnt og trutt. Det har stor betydning for folkehelsen. Antallet dødsfall relatert til hjerte- og karsykdommer er på retur. Antallet nye lungekrefttilfeller hos menn har stagnert.

Hva skal så til for å hindre at folk begynner å røyke, og få røykerne til å slutte? Ulike virkemidler virker for ulike grupper. Skremmende bilder og fakta når fram til noen. Høy pris på tobakk har stor betydning for andre. Restriksjoner på hvor man kan røyke gjør at flere slutter.

LHL mener det er viktig og nødvendig med et bredt spekter av virkemidler slik at flest mulig slutter. Flere tiltak bør også komme. Når man gjennom skremmende kampanjer oppfordres til å stumpe røyken, bør det bli mulig å få medisiner mot nikotinavhengighet på blå resept. Folk bør få tilbud om gratis røykesluttkurs. Fastlegene må gi pasientene veiledning i sluttprosessen.

Også positive virkemidler bør brukes. Her har LHL bidratt med en røykesluttapp som motiverer deg ved å fortelle om helsegevinster og sparte penger. Vi trenger mange virkemidler, også sterke faktabaserte filmer slik Helsedirektoratet nå bruker.